

VALTIONTUKI

C 23/98 (ex N 895/96)

Ivávalta

(98/C 296/04)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

*(Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92, 93 ja 94 artikla)***EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen komission tiedonanto jäsenvaltioille ja muille, joiden etua asia koskee, tukitoimista Itävallassa sijaitsevan KNP Leykamin hyväksi**

Komissio on ilmoittanut Itävallalle jäljempänä toistetulla kirjeellä päätöksestään aloittaa EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely.

”I. TAUSTAA

Marraskuussa 1996 Itävallan viranomaiset ilmoittivat ehdotuksesta myöntää 3,53 miljoonan ecun (48,38 miljoonan Itävallan šillingin) tilapäinen tuki tutkimus- ja kehitystyöhön KNP Leykam- nimiselle yritykselle — Euroopan johtavalle päällystetyn puuvapaan paperin valmistajalle — erityisesti uuden paperikoneen (PK11) rakentamiseen liittyvän paperitehtaan tieto- ja valvontajärjestelmän kehittämiseen Gratkornissa.

Itävallan viranomaisille esitettiin tammi-, heinä- ja lokakuussa sekä viimeksi 16. joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä kysymyksiä, joiden avulla pyrittiin tutkimaan, täyttäväkö tukiehdotus yhteisön puitteissa tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtiontuelle (EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5) määrätyt edellytykset. Erityisesti kysymykset koskivat hankkeen ’kilpailua edeltävää’ luonnetta ja ehdotetun tuen ’kannustavaa’ vaikutusta. Itävallan viranomaiset vastasivat esitettyihin kysymyksiin toimittamalla lisätietoja helmi-, maaliskuu- ja lokakuussa 1997 sekä viimeksi 6. helmikuuta 1998 päivätyllä ja 9. helmikuuta 1998 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä. Lisäksi Itävallan viranomaisten kanssa pidettiin kokous huhtikuussa 1997.

Paperitehtaan tieto- ja valvontajärjestelmään (mill information and control system, MICS) liittyvän hankkeen on ilmoitettu kestävän vuodesta 1995 vuoteen 1998 ja sen tukikelpoisiksi tutkimus- ja kehityskustannuksiksi on ilmoitettu 8,86 miljoonaa ecua (120,95 miljoonaa Itävallan šillingiä). Ehdotettu 3,53 miljoonan ecun (48,38 miljoonan Itävallan šillingin) suuruinen tuki vastaa 40 prosentin tuki-intensiteettiä. Hanke käynnistettiin joulukuussa 1995 KNP Leykamin jätettyä Itävallan viranomaisille virallisen tukihakemuksen marraskuussa 1995.

II. YRITYS

KNP Leykam, joka 15 prosentin markkinaosuudellaan on Euroopan johtava päällystetyn puuvapaan paperin valmistaja, perustettiin vuonna 1993, jolloin NV Koninklijke KNP BT:n (Alankomaat) ja Leykam Mürztaalerin (Itävalla) paperintuotantoyksikköjen fuusio toteutettiin⁽¹⁾. Tuotantolaitokset sijaitsevat Alankomaissa (Maastricht ja Nijmegen), Belgiassa (Lanaken) ja Itävallassa (Gratkorn).

Vuonna 1995 KNP BT käynnisti KNP Leykamia koskevan investointiohjelman, jonka tavoitteena oli parantaa huomattavasti tuottavuutta ja laatua. Gratkornin uuteen paperikoneeseen (PK11) ja tuotantohalliin päätettiin investoida 471 miljoonaa ecua (1 050 miljoonaa Alankomaiden guldeniä)⁽²⁾. Investointi toteutettiin markkinoilla, jotka kärsivät kroonisesta ylikapasiteetista, ja pyrkimyksenä oli tehdä KNP Leykamista kustannuksiltaan edullisin päällystetyn puuvapaan paperin valmistaja Euroopassa⁽³⁾.

Tammikuussa 1997 KNP BT käynnisti uudelleenorganisointiohjelman, jonka tavoitteena oli leikata rakenteellisia kustannuksia; tarkoituksena oli myös löytää KNO Leykamille strateginen kumppani uusien mittakaava- ja synergiaetujen saamiseksi. Itävallassa uudelleenorganisointiohjelman vuoksi menetetyt 500 työpaikkaa liittyvät neljän nykyisen paperikoneen korvaamiseen uudella PK11-koneella. PK11:n vuotuinen kapasiteetti on 470 000 tonnia päällystettyä puuvapaata paperia⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ KNP BT:n vuosikertomus 1996, s. 14.

⁽²⁾ KNP Leykamin vuosikertomus 1996, s. 10.

⁽³⁾ Vertaa KNP BT:n vuosikertomus 1996, s. 32.

⁽⁴⁾ Vertaa KNP BT:n vuosikertomus 1996, s. 32 ja <http://www.knpbt.nl/press/16.html>, ’Reorganisation at KNP Leykam’, 22.1.1997.

Fuusiossa, jota koskeva sopimus tehtiin 31. joulukuuta 1997, Sappi (Etelä-Afrikka) hankki itselleen enemmistön KNP BT:n hallussa olleista KNP Leykamin osakkeista 500 miljoonan ecun hintaan, joka vastaa arvioitua nettokirjanpitoarvoa. Uuden PK11:n toiminta käynnistyi onnistuneesti lokakuussa 1997. Sappi-yhtymän hallitus uskoo, että vuoden 1998 liikevoitto on selvästi suurempi kuin vuonna 1997⁽⁵⁾. Itävallan viranomaiset totesivat, että raporttien mukaan Sappi (Etelä-Afrikka) hankkii arviolta 91,5 prosenttia KMP Leykamin osakkeista 1,5 miljardin Alankomaiden guldenin (674 miljoonan ecun) hintaan. Kauppaan sisältyvät kaikki KNP Leykamin toimintayksiköt ja käytännössä myös PK11-paperikone sekä MICS-järjestelmän tulevasta kehityksestä mahdollisesti saatavat voitot ja yhtiön kaikki velat.

Laajennettu Sappi-yhtymä on tulevaisuudessa maailman johtava päällystetyn puuvapaan paperin valmistaja, jolla on 22 prosentin osuus Euroopan markkinoista⁽⁶⁾.

III. TUKIEHDOTUS

1. Paperitehtaan tieto- ja valvontajärjestelmä

Ehdotus koskee tutkimus- ja kehitystuen myöntämistä paperitehtaan tieto- ja valvontajärjestelmän (MICS) kehittämiseen kiinteäksi osaksi uutta PK11-paperikonetta Gratkornissa Itävallassa.

Hankkeen on ilmoitettu kestävän vuodesta 1995 vuoteen 1998 ja sen tukikelpoisiksi tutkimus- ja kehityskustannuksiksi on ilmoitettu 8,86 miljoonaa ecua (120,95 miljoonaa Itävallan šillinkiä). Ehdotettu 3,53 miljoonan ecun (48,38 miljoonaa Itävallan šillinkiä) suuruisen tuki vastaa 40 prosentin tuki-intensiteettiä, jonka sanotaan muodostuvan kilpailua edeltävään kehittämistoimintaan myönnetystä 25 prosentin osuudesta sekä 15 prosenttiyksikön korotuksesta (vrt. tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puiteiden 5.10.3 kohta), koska työn katsotaan vastaavan tavoitteiltaan tutkimusta ja teknologista kehittämistä koskevaa neljättä yhteisön puiteohjelmaa, täsmällisemmin sanotuna ESPRIT-työohjelman alan 8, integrointi valmistustekniikassa, aihetta 3, älykkäät tuotantajärjestelmät ja -laitteet (tehtävät 8.11–8.15).

Hankkeen työohjelmaa kuvaillaan epämääräisesti uudeksi tuotantotilojen ja -laitteiden valvontaohjelmia (tietotekniikkaa) koskevaksi järjestelmäksi, jossa yhdistetään reaaliaikainen valvonta sekä yksittäisten prosessien ja tuotantajärjestelmän älykäs valvontajärjestelmä tilausten käsittelyyn, tuotannon suunnitteluun, logistiikkaan ja laaduntarkkailuun.

Hankkeen välitavoitteiksi on selkeästi määritelty MICS-järjestelmän tuotannolliseen käyttöönottoon tarvittavat eri vaiheet. Marraskuussa 1996 tehdyn ilmoituksen aikoihin oli saatu valmiiksi niin sanotut alustavat tuotantotilojen ja laitteiden valvontaan liittyvät MICS-versiot α (alfa) ja β (beta).

Lokakuussa KNP Leykam tilasi Honeywelliltä (Varkaus, Suomi)⁽⁷⁾ PK11:tä varten prosessiautomaatiojärjestelmän, joka käsitti paperikoneen, päällystyskoneen, massan valmistuksen ja pastakeittion. Tällä järjestelmällä reaaliaikainen valvonta laajennetaan koko paperinvalmistusjärjestelmään yhdistämällä prosessin, tuotannon ja liiketoiminnan johtaminen. MICS-hanke näyttää olevan Honeywellin prosessiautomaatiojärjestelmään perustuvien tiettyjen ohjelmistosovellusten kehityksen tulos. Lokakuussa 1997 aloitettiin PK11:n käyttö kaupallisiin tarkoituksiin, tosin ilman täysoptimoitua MICS-ohjelmistoa koska täysi tuotantokapasiteetti saavutetaan oletettavasti vasta vuonna 1999.

2. Alihankkijat

Vaikka hankkeen kokonaiskustannukset ovat 8,7 miljoonaa ecua (120,95 miljoonaa Itävallan šillinkiä), KNP Leykamille aiheutuneet välittömät kustannukset ovat vain 2,8 miljoonaa ecua (38,95 miljoonaa Itävallan šillinkiä). Näin ollen noin 68 prosenttia hankkeen kustannuksista aiheutuu ulkopuolisten yritysten kanssa tehdyistä alihankintasopimuksista.

Alihankkijoina toimivat Bull AG Austria & Servo Data (sopimuksen arvo 3,96 miljoonaa ecua eli 565 miljoonaa Itävallan šillinkiä), BEKO Engineering GmbH (0,86 miljoonaa ecua eli 12 miljoonaa Itävallan šillinkiä) ja Joanneum Research (1,08 miljoonaa ecua eli 15 miljoonaa Itävallan šillinkiä).

Vastatessaan komission esittämiin kysymyksiin Itävallan viranomaiset ovat kuvanneet seuraavasti ehtoja joilla muut yritykset osallistuvat MICS-hankkeeseen:

KNP Leykamilla on kokonaisvastuu hankkeen kunkin osa-alueen tavoitteiden määrittelemisestä, joka suoritetaan osittain yhteistyössä Bull/Servo Datan ja Joanneum Researchin kanssa. Ulkopuolisia yrityksiä sitoo KNP Leykamin kanssa tehty sopimus sen varmistamiseksi, että hankkeen tavoitteita kehitetään ja ne toteutetaan MICS-hanketta varten laadittujen laadunvarmistussuuntaviivojen mukaisesti. Koska KNP Leykam on hankkeen välitavoitteiden ja päätavoitteiden määrittelystä vastaava yritys, se myös vastaa hankkeelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä riskeistä yksin.

⁽⁵⁾ <http://www.sappi.com/press/res.htm>, 'Sappi's Results ahead of Market Expectations', päivätty 18.11.1997, 5.3.1998.

⁽⁶⁾ <http://www.sappi.com/press/press10.htm>, päivätty 22.12.1997, 5.3.1998.

⁽⁷⁾ <http://www.honeywall.fi/english/u1110e.html>, 'Honeywell to deliver automation for world's biggest fine paper machine at KNP Leykam', 11.10.1996.

Alihankkijat osallistuvat hankkeeseen seuraavalla tavalla:

Bull AG Austria on sitoutunut MICS-hankkeeseen osana työyhteisöliittymää yhteistyöyhteyksensä Servo Datan kanssa. Bull toimii KNP Leykamin ainoana sopimus-kumppanina, vaikka ulkopuolinen projektipäällikkö tulee Servo Datan. Bullin ja Servo Datan sopimus pannaan täytäntöön porrastetusti MICS-hankeen vaiheita vastaavalla tavalla. Bulletin osuus hankkeesta keskittyy pääasiassa atk-laitteisiin ja järjestelmänäkökohtiin (asiakaspalvelin, liittymät) ja prosessin- ja laadunvalvontajärjestelmien integroimiseen.

Servo Data on konsultti- ja tietotekniikkayritys, joka toimii Itävallassa, Saksassa ja Yhdysvalloissa tarjoten tietotekniikkaan liittyviä konsulttipalveluja, hankekohtaista suunnittelua ja yrityskohtaisia sovelluksia sekä tietotekniikkajärjestelmien käyttäjäkoulutusta ja nyttemmin myös projektijohtamiseen ja tiedonhallintamenetelmiin liittyvää koulutusta. Yksi Servo Datan tärkeimmistä erikoisaloista on paperi- ja selluteollisuus. Servo Datan osuus MICS-hankkeesta on kumppanuus Bullin kanssa työyhteisöliittymässä. Servo Datan pääasiallisena tehtävänä MICS-hankkeesta on liiketoiminnan prosessien ja toimintojen suunnittelu ja toteuttaminen.

BEKO Engineering GmbH on Itävallan johtavia ohjelmisto- ja suunnitteluyrityksiä. Sen tuote- ja palveluvalikoimaan kuuluvat tietotekniikkaan liittyvät konsulttipalvelut sekä tietotekniikkahankkeiden ja yrityskohtaisten ohjelmistoratkaisujen toteutus. Sen osuus MICS-hankkeesta keskittyy pääasiassa suunnitteluun ja toteutukseen. Myös sen sopimus KNP Leykamin kanssa on pantu täytäntöön vaiheittain MICS-hankkeen edistymistä vastaavalla tavalla.

Joanneum Research on Itävallan toiseksi suurin riippumaton tutkimus- ja kehitystoimintaa harjoittava yritys. Se toimii läheisessä yhteistyössä Itävallan korkeakoulujen kanssa. Joanneumin osuus hankkeesta keskittyy teolliseen laadunvarmistukseen ja tilastolliseen laatusuunnitteluun, paperiteollisuuden prosessinvalvontaan sekä paperintuotannon ennakointi- ja optimointijärjestelmiin.

3. Itävallan hallituksen kanta

Itävallan viranomaisten mielestä hanke on luokiteltava kilpailua edeltäväksi kehittämistoiminnaksi, koska siinä kehitetään prototyyppi, joka ei ole valmis täysin uuden integroidun tuotannonvalvontaohjelmiston kaupallista käyttöä varten. Niiden mielestä MICSin kehittäminen menee pitemmälle kuin nykyisten tuotannonvalvontajärjestelmien rutiiniluonteiset, säännölliset muutokset. Itävallan viranomaisten mukaan maailmassa ei — varsinkaan paperiteollisuudessa — tällä hetkellä ole käytössä teolli-

sina sovelluksina vastaavia tieto- ja valvontajärjestelmiä, joihin sisältyy graafinen käyttöliittymä.

Kannustavan vaikutuksen osalta Itävallan viranomaiset korostavat, että KNP Leykam olisi voinut myös päättää käyttää uuden PK11-paperikoneen kanssa yritystä koskevien tietojen keräämiseen ja tuotannonvalvontaan (Betriebsdatenerfassung, BDE) käytettävää nykyistä automaatio- ja tietojärjestelmää, joka olisi tarvinnut vain säätää PK11:n mukaiseksi paljon pienemmin kustannuksin. Itävallan viranomaiset olisivat katsoneet BDE:n säätämisen korvausinvestoinniksi, johon ei liity tutkimus- ja kehitystoimintaa. Jos MICS-hankkeeseen ei olisi mahdollista saada julkista rahoitusta, sitä ei olisi voitu toteuttaa ja yritys olisi päättänyt optimoida nykyisen tieto- ja tuotanto-ohjelmiston.

Itävallan viranomaisia pyydettiin nimenomaisesti toimittamaan tiedot MICS-ohjelmiston kehittämisen ja käytön odotetuista kustannussäästöistä ja investointien tuotosta verrattuna Gratkornissa nykyisin käytössä olevan tieto- ja tuotanto-ohjelmiston parannettuun versioon. Itävallan viranomaiset vastasivat, että MICS-järjestelmän tarjoamasta nopeammasta tietojen käsittelystä saadaan varmasti etuja sen graafisen käyttöliittymän ansiosta, manuaalinen käyttö vähenee integroidumman järjestelmän ja täysautomaattisten liittymien ansiosta, tiedonhallinta tehostuu järjestelmällisemmän tiedonkulun ansiosta ja nykyaikaisesta perusjärjestelmästä saatavat edut voivat parantaa toimivuutta tulevaisuudessa. Kehittämistoiminnasta saatavia taloudellisia etuja ei niiden mielestä kuitenkaan voida tässä vaiheessa esittää määrällisesti. Koska uuden järjestelmän (MICS) kehittämiskustannukset ovat huomattavasti suuremmat kuin nykyisen järjestelmän muuttamiskustannukset, uuden järjestelmän kehittämisestä saatavat taloudelliset edut ovat merkityksellisiä.

Kysymykseen Joanneum Researchin kanssa harjoitettavan yhteistyön muodosta Itävallan viranomaiset toteavat, että yhteistyötä ei harjoiteta pelkästään kaupallisessa tarkoituksessa vaan yksi KNP Leykamin päätavoitteista on toimia tieteen uusimpien kehityksen tulosten ja tilastollisen valvonnan mallien teollisena koekenttänä ja saada samanaikaisesti käyttöönsä korkeakoulujen ja huipputiedemiesten osaaminen riippumatta minkäänlaisesta tuesta. Lisäksi ne korostavat, että Joanneum Researchilla on oikeus julkaista yritykseen liittymättömien tutkimusten teolliset tulokset.

IV. ARVIOINTI

Euroopan päällystetyn puuvapaan paperin markkinat ovat hajanaiset ja ne ovat kärsineet ylikapasiteetista jo jonkin aikaa. Teollisuudenalan keskittymisen ja rationalisoinnin odotetaan jatkuvan Euroopassa. KNP Leykamin lisäksi päällystetyn puuvapaan paperin tuottajia on Suomessa, Ruotsissa, Ranskassa, Saksassa ja Italiassa.

Ilmoitettu tukiehdotus kuuluu EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja siten yleisen valtioneuvoston kiellon piiriin. On kyseenalaista, voidaanko tukea pitää yhteismarkkinoille soveltuvana. Tutkimus- ja kehityshankkeiden edistämiseksi myönnetyn tuen voidaan periaatteessa katsoa täyttävän EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen kyseistä sääntöä koskevan poikkeuksen edellytykset, jolloin sitä voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, mikäli ehdotus täyttää tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden (EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5) kaikki edellytykset.

Arviointia varten olisi tarpeen osoittaa, että tuettu hanke kuuluu 'kilpailua edeltävän kehittämistoiminnan' määritelmän piiriin (tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden liite I), kuten Itävallan viranomaiset väittävät. Lisäksi tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevissa puitteissa kiinnitetään erityistä huomiota kannustavaan vaikutukseen silloin, kun tuki on myönnetty suuren yrityksen markkinaläheiseen tutkimukseen (puitteiden 6.5 kohta). On osoitettava, että suunnitellun tuen kannustamana yritykset toteuttavat enemmän tutkimuksia kuin ne olisivat tehneet ilman tukea (puitteiden 6.2 kohta) ja että tuki on tarpeen kannustimena eikä kyse ole missään tapauksessa toimintatuesta (puitteiden 6.3 kohta).

1. Hankkeeseen sisältyvä kilpailua edeltävä kehittämistoiminta

'Kilpailua edeltävään kehittämistoimintaan' ei kuulu kaupallisiin tarkoituksiin (suoraan) käytettävän ensimmäisen prototyypin luominen eivätkä esittely- tai kokeiluhankkeet, jotka voidaan muuntaa teollisiksi sovelluksiksi tai kaupalliseen tarkoitukseen, eivätkä tuotteisiin ja muihin meneillään oleviin toimintoihin tehdyt rutiiniluonteiset muutokset, vaikka näissä muutoksissa esiintyisi parannuksia (puitteiden liite I).

Edellä esitetyn perusteella MICS-ohjelmistoa (tietotekniikkaa) koskeva hanke näyttää olevan kiinteä osa investointihanketta, joka liittyy kaupalliseen paperintuotantoon käytettävään PK11-paperikoneeseen. MICS-hanke näyttää olevan lokakuussa 1996 tilattuun Honeywellin prosessiautomaatiojärjestelmään perustuvien tiettyjen ohjelmistosovellusten kehityksen tulos (vrt. III.1 kohdan viimeinen kappale edellä).

Vaikka Itävallan viranomaiset väittävät, että hanke toteutetaan yhteistyössä, johon osallistuu myös eräs tutkimuslaitos, komissio päättää Itävallan viranomaisten tekemien sopimusten (katso III.2 kohta edellä) perusteella,

että KNP Leykam on ilmoitusten mukaisesti ainoa tuensaaja ja alihankkijat suorittavat palvelujaan KNP Leykamille yksinomaan kaupallisessa tarkoituksessa ja että hankkeen toteuttaminen ei tapahdu kumppanien välisenä yhteistyönä.

Lisäksi erittäin suuri osa — lähes 68 prosenttia — hankkeen kokonaiskustannuksista aiheutuu ulkopuolisten yritysten kanssa tehdyistä kaupallisista alihankintasopimuksista. Näin ollen KNP Leykamin oma rahoitusosuus rajoittuu kustannusten perusteella kolmanneksen työohjelmasta. Komissio huomauttaa, että tuenhakija ei tee ylivoimaisesti suurinta osaa kyseessä olevasta tutkimustyöstä.

Tämän perusteella komissio pitää erittäin kyseenalaisena sitä, voidaanko tukiehdotusta kuvailla valtiontukea koskevissa puitteissa tarkoitetuksi 'kilpailua edeltäväksi kehittämistoiminnaksi' edes hankkeen alkuvaiheessa joulukuussa 1995; pikemminkin voitaisiin puhua uuden PK11-paperikoneen kehittämistä koskevasta investointihankkeesta.

Jos hanketta on tarkoitus pitää kilpailua edeltävänä kehittämistoimintana, puitteiden 5.10.3 kohdan mukainen 15 prosenttiyksikön korotus olisi perusteltava kuvailemalla täsmällisemmin ilmoitettua työohjelmaa (katso III.1 kohdan toinen kappale edellä), jotta komissio voi arvioida, täytyvätkö tietyn työohjelman konkreettiset tavoitteet ja puitteiden 5.10.3 kohdassa määrätyt korotuksen soveltamisen edellytykset.

2. Tukiehdotuksen kannustava vaikutus

Ehdotetun tuen 'kannustava' vaikutus — kannustamana yritys toteuttaa enemmän tutkimuksia kuin se olisi tehnyt ilman tukea — on kyseenalainen. Tässä komission arvioinnissa MICS-ohjelmistoa (tietotekniikkaa) koskeva hanke on PK11-paperikoneeseen liittyvän investointihankkeen kiinteä osa, jota ilman kaupallisia tuottavuus-, laatu- ja kustannustavoitteita ei voitaisi saavuttaa.

Itävallan viranomaiset katsovat kuitenkin, että MICS-hanketta ei olisi toteutettu, jos siihen ei olisi ollut mahdollista saada julkista rahoitusta, jolloin yritys olisi optimoinut nykyisen tieto- ja tuotanto-ohjelmiston, ja että uudesta järjestelmästä saatavat taloudelliset edut ovat merkityksellisiä (vrt. III.3 kohta).

Komissio on kuitenkin sitä mieltä, että tavanomaista liiketapaa noudattaen KNP Leykam olisi tehnyt kyseiset PK11-paperikoneen käyttöikää koskevat kustannus- ja investointituottoarviot ennen hankkeeseen ryhtymistä ottaen huomioon varsinkin toiminnan joustavuuden, paremman käyttövarmuuden (koneiden vähentynyt seisonta-aika) ja korkean automaatioasteen ansiosta pienenevät työvoimakustannukset. Koska alustava MICS-versio on ollut käytössä lokakuusta 1996 lähtien, yrityksellä olisi nyt lisäksi oltava luotettavat arviot täysimittaisessa käytössä olevan MICS-järjestelmän kustannussäästöistä verrattuna Gratkornissa nykyisin käytössä olevaan tietojen- ja tuotanto-ohjelmiston parannettuun versioon.

V. PÄÄTELMÄT

Edellä esitetyn perusteella komissio pitää tässä vaiheessa ehdotetun valtiontuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan nojalla hyvin kyseenalaisena. Erityisesti on todettava, että Itävallan viranomaiset eivät ole osoittaneet, että hanke täyttäisi 'kilpailua edeltävään kehittämistoimintaan' myönnettävän rahoituksen edellytykset ja että ehdotetulla tuella olisi kannustavaa vaikutusta (vrt. tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden 6.2 kohta).

Tämän vuoksi komissio on päättänyt aloittaa 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn. Komissio antaa Itävallan hallitukselle mahdollisuuden esittää kuukauden kuluessa tämän kirjeen vastaanottamisesta mahdolliset huomautuksensa ja muut asian kannalta merkitykselliset tiedot.

Komissio muistuttaa Itävallan viranomaisia siitä, että 93 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltio, jota asia koskee,

ei saa toteuttaa ehdottamia tukitoimenpiteitä, ennen kuin 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on annettu lopullinen päätös. Laittoman eli ennen komission lopullista päätöstä myönnetyn tuen saaja voi joutua maksamaan tuen takaisin Itävallan lainsäädäntöön kuuluvien menettelyjen ja määräysten mukaisesti mukaan lukien alueellisen tuen laskennassa käytetyn viitekoron mukaiset korot tuen myöntämispäivästä lukien.

Jos Itävallan viranomaiset katsovat, että tähän kirjeeseen sisältyy luottamuksellisia tietoja, jotka olisi jätettävä julkaisematta, niiden on ilmoitettava tästä komissiolle 15 työpäivän kuluessa.

Komissio ilmoittaa Itävallan hallitukselle julkaisevansa tämän kirjeen ilmoituksena *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, jotta jäsenvaltiot ja muut, joiden etua asia koskee, voivat esittää huomautuksensa, sekä virallisen lehden ETA-täydennysosassa, jotta EFTA-valtioissa sijaitsevat asianosaiset voivat esittää huomautuksensa. EFTAn valvontaviranomaiselle ilmoitetaan asiasta ETA-sopimuksen pöytäkirjan 27 mukaisesti."

Komissio kehottaa tässä yhteydessä muita jäsenvaltiota ja niitä, joiden etua asia koskee, toimittamaan sille kyseisiä toimenpiteitä koskevat huomautuksensa 30 päivän kuluessa tämän lausunnon julkaisemisesta seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel

Nämä huomautukset toimitetaan Itävallan hallitukselle.